„Turul ciclist al României" (I)

Prima ediție a „Turului României" a avut loc în anul 1934, între 5 și 12 august. Traseul a măsurat 1.026 km împărțiți în 7 etape și a poposit în următoarele orașe, capăt de etapă: Buzău, Brăila, Bacău, Brașov (zi de repaus), Sibiu, Pitești. Din întregul traseu, doar 250 km au fost asfaltați.

Această primă ediție — ca și următoarele două — este strîns legată de numele unui vajnic animator al ciclismului din acea vreme — președinte al federației de specialitate — Vasile Canarache; acest „papa Desgranges" al ciclismului românesc, director al ziarului „Tempo", inițiatorul și organizatorul competiției. (Astăzi, apreciat director al Muzeului de arheologie din Constanța).

De la debut, competiția a avut caracter internațional, prin prezența la start a reprezentativei vecinilor noștri de peste Dunăre, bulgarii. De altfel, din cele 17 ediții, desfășurate pînă acum, doar 6 au avut caracter intern. Din cele 11 ediții cu participare străină, doar 4 au revenit cicliștilor oaspeți (1934, 1935, 1936 și 1946), în celelalte 7 victoria fiind obținută de sportivii români (1954, 1959, 1960, 1961, 1966, 1967 și 1968).

Iată, pe scurt, cronica primei ediții. La Buzău, în prima etapă, cîștigă bulgarul Marin Nicolov. A doua zi, la Brăila, „tricoul galben" îl îmbracă Cornel Nițescu, din echipa noastră națională, care, sosind primul și la Bacău, capătul etapei a treia, își consolidează poziția de lider. De la Bacău spre Brașov, în urma unei atroce crize de ficat, „tricoul galben" abandonează. Lider redevine Nicolov, care va cîștiga prima ediție a „Turului României" — urmat de colegul său Ghenadie Simov. Prin-

FILE DIN ISTORICUL MARII COMPETIȚII

mul român (pe locul al treilea): brăileanul Zamfir Munteanu, urmat în ordine de severineanul Victor Gogan, Nicolae Ion Țapu, G. Țoncu, D. Hrenciuc, Dede Negoescu etc. Media orară 25,140 km.

★

A doua ediție (1935) cunoaște o amploare evidentă. La start se aliniază cicliști din 5 țări: Franța, Polonia, Bulgaria, Iugoslavia și Turcia. Proba se desfășoară pe un traseu mărit: 11 etape, însumînd 1710 km (400 km asfaltați). Ca și în ediția anterioară, bulgarul Marin Nicolov cîștigă prima etapă: București — Caracal (170 km) pe o căldură toridă și un drum infernal. Este deposedat de „tricoul galben" la Lugoj, capătul etapei a treia, de iugoslavul Stepan Prosinek, care sosește de unul singur cu un avans de 17 minute. El va pierde invidiatul tricou la Cluj, în ziua de repaus, după etapa a VII-a, cîștigată de C. Tudose, deoarece delegația iugoslavă s-a retras în urma unor divergențe survenite între cîțiva sportivi iugoslavi și cîștigătorul etapei.

Lider devine „individualul" Virgil Mormocea din Brăila. Acesta însă va abandona în etapa a 9-a, în drum spre Buzău, din pricina unei infecții la o unghie de la picior, cît și a rănilor grave pricinuite de șa. Noul lider este polonezul Sigismund Daniel (victorios la Buzău) pe care Țapu îl atacă cu succes pe ruta deosebit de dificilă Buzău — Brașov, unde sosește solitar cu un bun avans asupra polonezului. Atacul îi reușește și în ultima etapă, Brașov — București, Țapu acumulînd un avans care-i dădea dreptul să spere la victoria finală. Dar, o pedală ruptă la ieșirea din Ploiești, pune capăt strădaniilor sale. Daniel cîștigă „Turul", urmat de Țapu, Lipinsky (Polonia), C. Tudose, Ștefan Dinu etc. A fost ediția cu cel mai populat start — 98 de concurenți — dar și cu cele mai multe abandonuri: 68. Media orară 25, 494 km.

Emil IENCEC
(va urma)

AH! ACEASTĂ ÎNGROZITOARE MĂGURĂ A CALULUI...

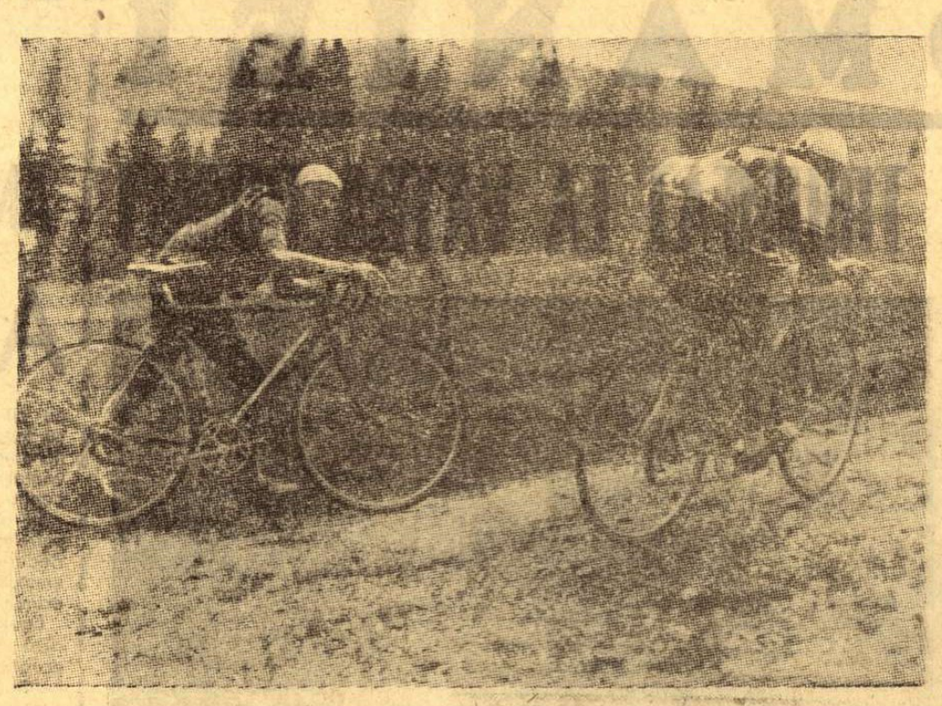

„Petre Nuță mă încuraja, în timp ce o întindea virtos... apostolește"

Autorul prezentelor amintiri, CONSTANTIN STĂNESCU (Țicu) a făcut ciclism de competiție între anii 1942 și 1958. A cucerit titlul de campion la semifond pe șosea — 100 km contratimp individual — în 1951; an în care a cîștigat în „Turul României" etapa Sibiu — Brașov. Tot în 1951 s-a clasat al 4-lea în „Cursa Scînteii", iar în 1952 a cîștigat cursa „Victoriei". Component al națională în „Cursa Păcii" (1951 și 1953) și la Olimpiada din 1952, el a concurat în numeroase probe importante, în țară și peste hotare, fiind ani de-a rîndul om de primul pluton.

Cît îți fericesc pe cicliștii de ăzi. Și, ca să fiu sincer, t chiar de invidiat că nu nosc duritatea și peripețiile elelor neasfaltate, cu praf un lat de palmă, cu făgașe, roale și (mai ales) cu afuitele pietre tăioase, care îți ezau elanul tocmai cînd îți lumea mai dragă. După eva etape pe drum prost, hurăucăieli și căzături cu iumul, cînd intram pe o sea asfaltată, eram de-a eptul fericiți; parcă alunem pe parchet, nu altceva. Anul acesta, în etapa Suva — Vatra Dornei, concuții vor cobori serpentinele estecănișului — cu 70 sau iar 80 km pe oră — fără aibă permanent spatima în suflet că, din clipă în clipă, vor auzi „puff"!, zgomotul specific al baieurilor care explodează din pricina tăișului ca de brici al pietrelor... Așa cum se întîmpla pe Mestecăniș sau pe ucigătorul urcuș „Măgura Calului"...

Situat la cîțiva kilometri de la plecarea din Vatra Dornei, acest dur și parcă interminabil urcuș, — Măgura Calului — cu „guri" tari, cu linii drepte, urcînd parcă spre cer, a fost cel mai greu obstacol pe care l-am întîlnit în cei peste 250.000 km parcurși în 16 ani de pedalaj, în țară sau dincolo de fruntarii. De fiecare dată aproape că nu era concurent care să nu descalece. Praful, mulțimea de pietre din viraje, unele porțiuni în linie dreaptă, prea piepteșe, te făceau să rămîi, la un moment dat, în echilibru. Te ridicai din șa, te lăsai cu toată greutatea corpului în pedale și roata din spate se învîrtea pe loc. Ca să poți înainta erai obligat să mergi în zig-zag. Astfel, un kilometru de urcuș avea întotdeauna mult mai mult de 1 000 de metri. Și Măgura Calului număra mai bine de o duzină de kilometri...

Prima dată am urcat Măgura Calului în Turul din 1950, de unul singur: se desfășura etapa Vatra Dornei — Bistrița, 80 km contratimp individual. A doua oară m-am întîlnit cu ea, un an mai tîrziu, în „Turul României" 1951, în etapa V. Dornei — Cluj (208 km). Un pluton de vreo 70 de inși ne-am prezentat la poalele Măgurii, de unde a început calvarul. Făceam parte dintre alergătorii grei (79—80 kg) care aveau de furcă la urcuș iar la vale pătîmeau cumplit, spărgînd prea des.

M-am chinuit un timp alături de ploieștenii Sima Zosim, Ion Dolete și Iulian Teodorescu, apoi am trecut într-un plutonaș condus de Octavian Amza și D. Liritis, iar ceva mai sus am ajuns un grup care avea în frunte pe Nae Chicomban. Nu știu să fi fost vreun concurent care să nu fi descălecat măcar o dată sau de două ori. Și eu am rămas în echilibru de vreo două ori, fiind obligat să pun piciorul jos. Aproape de vîrf, Petre Nuță — „Baronul" cum îi spuneam noi, căci debutase cîndva la București pe o bicicletă „Baronia" jovial ca de obicei, mă încuraja, în timp ce o întindea vîrtos... apostolește. Plecase prea tare de la început și acum plătea tributul firesc. Măgura Calului trebuia să știi cum s-o ataci...

Și a venit coborîșul. Au spart Marin Niculescu, Bebe Pantazescu, Martie Ștefănescu, Victor Naidin, regretatul Gh. Coman din Ploiești, „bătrînii" Gh. Șandru și G. Dumitrescu-Brutaru, tînărul Ion Ioniță (cîștigătorul primei etape București — Focșani), Sterian Nanu-Zombi, Ion Silvestru etc. etc.... Dar, cîți n-au spart — și nu numai o dată — pe această îngrozitoare Măgură a Calului pe care, doi ani mai tîrziu, în 1953, aveam să stabilesc recordul panelor de cauciuc: 6 la număr!

Anul acesta, ucigătorul urcuș Măgura Calului va fi abordat de către concurenți... în autobuze. Șoseaua fiind în curs de modernizare (în curînd va fi asfalt și pe aci) se va face transbordare pînă la Bistrița, astfel că cicliștii vor lua cunoștință de duritatea Măgurii ca turiști, stînd comod în autobuze.

Cît îți fericesc că nu vor descăleca la urcuș, și nici nu vor sparge coborînd această îngrozitoare Măgură a Calului...

Constantin STĂNESCU

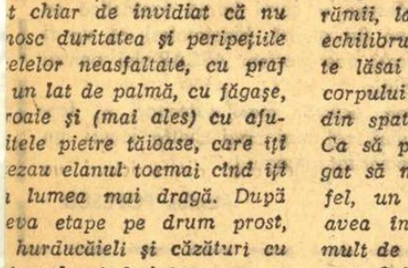

CAMPION LA 17 ANI

Ciclismul competițional are — și în România — o istorie bogată. Cursele de fond, ca și cele de viteză (chiar dacă nu se desfășurau pe velodrom), se disputau cu oarecare regularitate încă de la începutul acestui secol. O mărturie: această „poză la trei zile" pe care și-a făcut-o la 1 septembrie 1910 campionul de viteză al României, D. Drugeanu. Victoria sa a fost elogiată și pentru faptul că noul campion nu avea decît 17 ani. Mai tîrziu, ing. D. Drugeanu avea să devină președinte al F.R. Ciclism.

Cea ce s-a petrecut cu Eddy Merckx, la începutul acestei luni, în Turul Italiei reprezintă — indiscutabil — mai mult decît un fapt divers, mai mult chiar decît un scandal răsunător. Cu acest prilej (nefericit!) un întreg angrenaj — vastul angrenaj al sportului-spectacol, al sportului-industrie — a fost puternic zdruncinat. Dacă el continuă totuși să funcționeze, o face asemeni unui ceas lovit al cărui mecanism, deși n-a încremenit în clipa șocului, nu mai este în stare să arate ora exactă. Nimeni nu mai are încredere, acum, în el...

LOVITURA DE TEATRU

Luni 2 iunie. Cu cinci minute înainte de a începe apelul alergătorilor pentru startul în etapa a XVII-a a Turului Italiei, directorul adjunct al cursei, Michelotti, îi anunță — grav — pe ziariști: **„Domnilor, la controlul antidoping din ajun, Merckx a fost găsit pozitiv".** Pentru cîteva clipe se lasă o tăcere apăsătoare. Adevărată lovitură de teatru!

Vestea se răspîndește ca fulgerul. Ziariștii comentează, antrenorii se consultă (e cazul să ia vreo atitudine?), cicliștii sînt indignați (**Schiavon**: „Imposibil. Nu pot să cred. Nu-mi pot imagina Turul fără Merckx"; **Taccone**: „E o farsă. Eu aș zice să nu mai plecăm nici noi"; **Altig**: „Nu-i bine să ne retragem, deși e nevinovat, Merckx, plătește ca și alții înaintea lui"; **Adorni**: „Spuneți-mi că nu-i adevărat, că e o glumă de prost gust... Să protestăm. În fond, toți sîntem expuși oricăror mașinații"; **Gimondi**: „Nu pot să cred. Eu unul sînt demoralizat"; **Jimenez**: „Nu cred că Merckx s-ar fi dopat... Dar pe tema asta ar fi multe de spus"; **Zandegu**: „Mai bine să ne schimbăm meseria. Să nu te mai poți încrede în nimeni? Să nu mai ai curaj să bei măcar un pahar cu apă?").

„GIRO" CONTINUĂ

La marginea Savonei, Merckx se află în camera sa de hotel și plînge înfundat, lungit pe patul în jurul căruia se adună cicliști (în fruntea lor, Gimondi și Adorni) veniți să-l consoleze și ziariști, mînați de eterna curiozitate profesională. Cînd îi recunoaște, Merckx le spune acestora cu glas stins: **„Scrieți, vă rog, că nu-i adevărat. Scrieți că nu aveam nevoie să recurg la josnicia asta. Sînt un om cinstit, un sportiv care știe să și piardă".**

Peste 50 de minute, alergători, antrenori, oficiali și cicliști sînt din nou la start. Giro trebuie să continue! Firește, fără Merckx și fără colegii săi din echipa firmei „Faema". Conducătorul tehnic al echipei explică: **„Eddy e distrus. Rămînem lîngă el".** Se află, apoi, că toți cicliștii de la „Faema" împreună cu alergătorul belgian sînt supuși unui control antidoping, analizele urmînd să fie efectuate de un mare laborator din Milano, laborator care avea să anunțe, peste cîteva zile, un răspuns stupefiant: nici urmă de doping!!

UN COR PERFECT ACORDAT

Să fie atît de sentimentali gazetarii sportivi? Toți, de la belgieni și pînă la italieni, își contopesc primele opinii asupra „scandalului de la Savona" într-un cor perfect acordat, un cor care proclamă inocența lui Merckx. Ziarele belgiene: **„Nu cumva e o mașinație împotriva campionului nostru?"** („La Meuse", apărut în ediție specială la 2 iunie); **„Merckx trebuie să fi fost victima unui complot"** („Les Sports"); **„Eddy Merckx dopat?... Imposibil!"** („La Wallonie"). Presa franceză: **„Prea pripită această condamnare"** („L'Equipe"); **„O groaznică lovitură joasă pentru un campion care fără îndoială, nu o merită"** („France Soir"). Și ziarele italiene: **„Merckx este nevinovat"** („Stadio"); **„Un episod paradoxal, incredibil"** („La Gazzetta dello Sport"); **„Toate elementele pledează în favoarea lui Merckx"** („Corriere dello Sport").

SARABANDA IPOTEZELOR

Chiar toate elementele pledează pentru Merckx? Nu. Nici nu se putea astfel căci totul a rămas pe terenul nesigur al ipotezelor. Dar ce amețitoare sarabandă de ipoteze și contradicții s-a dezlănțuit în „cazul Merckx"!

...Un preot din Parma afirmă că a văzut de două ori într-o dimineață bicicleta belgianului: o dată cu bidoanele de pe ghidon, apoi fără bidoane. Și era în ajunul etapei fatale!... Merckx nu se prevalează, însă, de această mărturie și spune sincer: „Bidoanele au fost tot timpul cu mine. Tocmai ca să evit vreo surpriză"... Un ziar (și nu belgian!) publică două fotografii care-l înfățișează pe Merckx în timpul unor curse primind bidonul unor coechipieri... Alt ziar (belgian!) reproduce declarațiile managerului lui Merckx: „Eddy se temea de un sabotaj... Era foarte atent cu mîncarea și băutura"... Un ziarist francez îl întreabă pe campionul belgian: „Ai luat, cumva, vreun reconstituant inofensiv?". Acesta răspunde: „Iau numai vitamine dar, de teamă, și pe acestea le păstrez într-o geantă mică, închisă bine cu cheia"...

ÎN ARCANELE CHIMIEI

Substanța pusă în evidență de analiză și contra-analize nu era faimoasa și clasica amfetamină sau vreun derivat al ei ci o alta, numită fencamfamină, aflată în compoziția a două medicamente de tipul psihostimulantelor: Reactivan și Euvitol. De reținut că fencamfamina, figurează, în Italia, pe lista substanțelor dopante, iar în Belgia, nu. Poate, de aceea prof. Genovese (din comisia antidoping a Turului Italiei), după ce a confirmat că „analiza a fost făcută în cele mai bune condiții" a ținut să adauge: „Nu-i vorba, însă, de un autentic doping".

Cu aceasta, au început divergențele și pe tărîm științific!... Analiza a dat un rezultat intens pozitiv; deci nu poate fi vorba de urmele discrete lăsate de un medicament obișnuit ci de un produs cu funcțiune de doping... Tocmai prezența intensă a dopingului demonstrează că Merckx e nevinovat; un doping științific administrat lasă totdeauna urme mai discrete...

După un scurt popas la Milano, Merckx se înapoiază la Bruxelles. La domiciliu îl așteaptă munți de scrisori. Campionul le citește oftind. Este sensibil la compasiunea semenilor, dar el așteaptă nerăbdător să se facă lumină în această „tenebroasă afacere". Deocamdată, laboratorul din Milano a infirmat rezultatul comisiei antidoping a Turului Italiei. Să fi fost totuși greșit verdictul dintîi? Nu ar fi exclus. Prof. L. Truffert (membru în Consiliul superior de igienă publică al Franței) avertizează că: **„Utilizînd pentru analize cromatografia în stare gazoasă s-ar putea crede că ajungem la certitudine. Totuși, probabilitatea de a greși persistă atunci cînd se interpretează rezultatele. Sînt necesare, deci, mai multe metode de analiză, fizice și chimice".**

Recomandarea specialistului francez este pe deplin justificată, ea avînd în vedere faptul că lupta anti-doping a provocat o cursă înverșunată și pe tărîmul științei: unii cercetători sporesc și ameliorează arsenalul mijloacelor de depistare a substanțelor interzise, în timp ce alții (finanțați de anumite cercuri) caută că arcanele chimiei nou produse, insesizabile cu actualele mijloace de analiză.

EFECTELE CLEMENȚEI

Îndată ce i se comunică în mod oficial suspendarea lui Merckx, forul belgian de specialitate face apel împotriva acestei decizii, la Federația Internațională a cicliștilor profesioniști (F.I.C.P.). Dl. Hégésippe, președintele F.I.C.P. acționează rapid, convocînd comitetul de conducere al federației pentru data de 14 iunie... Și, la 14 iunie, o mulțime imensă salută cu ovații, în fața sediului F.I.C.P., hotărîrea forului suprem al rutierilor profesioniști de a ridica suspendarea lui Merckx.

Hotărîrea F.I.C.P. — așa cum era de așteptat — provoacă nemulțumirea unor alergători ca Janssen, Aimar și alții care au suferit penalizări pe motivul dopingului. **„Lui Merckx i se iartă dar nouă, nu"** — spun ei. Absolvirea campionului belgian este primită cu rezerve și de unele ziare. **„F.I.C.P. a creat un precedent periculos"** — scrie „Le Figaro". Nici chiar Merckx nu e mulțumit. El nu dorea atît un act de clemență (chiar dacă datorită lui poate lua startul în Turul Franței) cît să se dea de urma întregii urzeli căreia i-a căzut victimă pe șoselele Italiei.

Se pare, însă, că este aproape imposibil să se ajungă la capătul labirintului pe care îl constituie cazul său. În această privință două ziare, unul sportiv („Gazzetta dello Sport") și altul politic („Corriere della Sera") dau explicații concludente. **„Mediul în care evoluează alergătorii** — scrie „Gazzetta dello Sport" **este un fel de junglă bine conturată și rezistentă la încercările de asanare care, o dată dusă la capăt, ar desființa-o de pe fața pămîntului. Sînt încă în Giro niște oameni care fac și desfac orice... Dacă cineva și-ar lua ostenceala să-i facă să dispară și problema dopingului s-ar rezolva".** La rîndul său „Corriere della Sera" recunoaște: „Ciclismul nu mai este doar un sport ci declanșează interese foarte mari: provoacă pagube și necazuri industriilor concurente, chiar și celor ce nu iau parte la Tur. Să vezi mereu același slogan publicitar în fotografii, în ziare, la televizor! Cineva **a organizat, deci, un complot; e ușor să corupi un om care, fiind în contact cu alergătorii, are posibilitatea să manevreze alimentele și băuturile".** Se spune destul în aceste citate!...

Montaj de
S. BONIFACIU

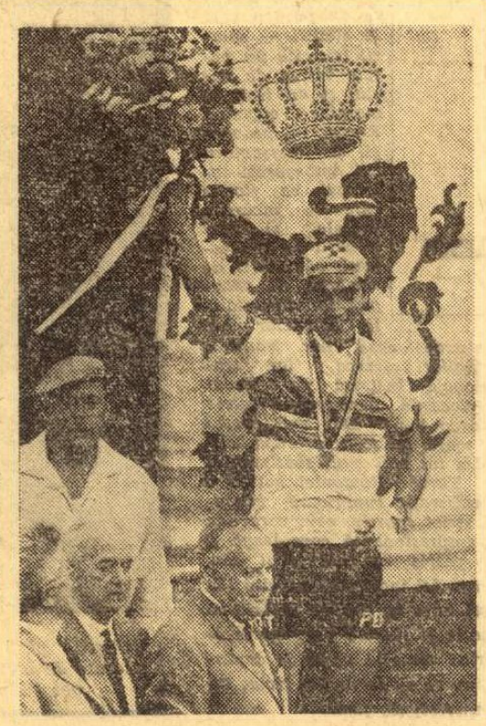

BUCURIA VICTORIEI: Merckx cu tricoul și medalia de campion mondial pe șosea (1965)

În labirintul „CAZULUI MERCKX"

LACRIMILE DEZONOAREI: campionul belgian pe patul hotelului din Albisola, după ce a aflat vestea suspendării

GALIBIER — ULTIMA VICTORIE

— Tăticule! Te rog mai povestește-mi oată cum l-ai bătut pe Ronconi în „Criteul așilor".

— Fie Jean-Claude! Dar să știi că n-a fost are lucru. Am stat cuminte în pluton ină la Tourny. Să mai fi fost încă 40 de ilometri pînă la sosire, cînd „signor" Rononi o zbughește înainte, cărînd după el oi belgieni spătoși și pe olandezul Wagtans. Eu ce puteam să fac. Toți erau cu chii pe mine.

— Normal! Ei știu că tu ești cel mai puernic.

— Dar nici nu puteam să mă las păcăit. Și, cu tot marcajul celor din pluton, m luat urma fugarilor. M-am dus vreo oi kilometri cu capul în ghidon și i-am juns. Eram cinci în față. Îți imaginezi ce nutre aveau cînd m-au văzut. Pe urmă au ăcut pe dracu în patru să scape de mine. Dar nu le-a mers. Mă țineam scai.

— Formidabil papă!

— La 300 de metri de sosire am pus linamită în pedale și toți patru mi-au admirat roata din spate.

— Ca un adevărat campion! Sînt mîndru ă am un tătic ca tine!

— Bine băiețaș! Dar să nu exagerăm. E impul de culcare. Știi ce a spus doctorul. Dacă vrei să te faci sănătos, trebuie să te odihnești mult, mult de tot. Somn ușor. Mîine, înainte de plecare, voi veni să te văd.

— Ah! Era să uit — făcu copilul, fringîndu-și degetele. Mîine pleci pentru o lună. Începe Turul. Și n-o să te văd atîta timp! Mă consolez doar cu gîndul că pleci să cîștigi alte etape.

Cu un efort ce trăda durerea, Jean-Claude întinse brațele subțiri și-l cuprinse de gît pe tatăl său. Ciclistul își sărută copilul pe frunte, apoi cu un gest ce exprima nesfîrșita dragoste paternă, întinse pledul peste trupul imobilizat de o boală teribilă.

„E groaznic să fii nevoit să minți în acest fel un biet copil, suspină ciclistul. Dar trebuie s-o fac. Altminteri... Numai convingerea că eu sînt încă un mare campion îi susține moralul".

De luni de zile, Gustave Brunoy, altădată un celebru ciclist, îi ascundea adevărul fiului său. Trecuse mai bine de un an de cînd nu mai cîștigase nici o cursă. E drept, uneori mai putea fi văzut în primele zece locuri ale clasamentului, dar niciodată nu mai avusese prilejul să se bată la sprint pentru victorie. El, eroul atîtor curse, devenea un modest gregario, om de pluton în serviciul vedetelor. Rămăsese doar cu numele, Brunoy. Și datorită acestui nume, evocator al unei epoci glorioase, Gustave găsea angajamente în criterii, iar firma Alcyon îi mai prelungea contractul cu încă un an. Toți știau însă că sfîrșitul nu putea fi departe. Organizatorii îl priveau și cu multă compasiune pe acest brav sportiv. Ei nu uitau nenorocirile care îl loviseră, una după alta. Întîi moartea soției, apoi, după un an, îmbolnăvirea de poliomielită a unicului copil. Atins de paralizia picioarelor, copilul era, la opt ani, infirm.

Pentru Jean-Claude, tatăl său rămînea însă eroul sportiv de neînvins. Și Gustave Brunoy nu avea curajul să-i mărturisească adevărul.

...Trecuseră 10 zile de la startul Turului Franței. Gustave Brunoy din echipa Alcyon nu se făcuse deloc remarcat. Ba mai mult decît atît, în două rînduri era cît pe-aci să sosească după închiderea timpului de control, riscînd eliminarea.

Caravana se tîra lent, sub soarele arzător de iulie, pe drumurile sinuoase de la poalele Alpilor. Giganții șoselelor se pregăteau să dea bătălia cu muntele. Urma etapa temutului pisc Galibier, coșmarul oricărui concurent în Turul Franței. Mulți își frînseseră aripile pe coastele acestui munte blestemat. Brunoy nu-și făcea iluzii. În forma în care se afla, aproape secătuit de puteri și cu o furunculoză nevindecată complet, nici nu se gîndea să sosească printre primii, deși mai păstra ceva din calitățile de cățărător care odinioară îi înlesniseră atîtea victorii. Întins pe patul său într-una din camerele hotelului „Mont Blanc" din Briançon, se gîndea la toate acestea, la dificultățile etapei ce urma, cînd portarul îi aduse în grabă o telegramă. O deschise cu teamă. Fiul său Jean-Claude, aflat în vacanță la un unchi, îl înștiința că a doua zi va fi prezent pe Galibier pentru a-l încuraja. Unchiul, un fermier de prin partea locului, îi făgăduise copilului să-l transporte cu o mașină în vîrful muntelui. Gustave se întristă și mai mult, mototoli hîrtia în palmele sale mari, noduroase. Ce nenorocire! Așadar fiul său va asista la prăbușirea sa.

Jean-Claude, care continua să creadă că tatăl său se menține mereu printre cei mai buni cicliști, va fi în schimb martorul decăderii sale.

A doua zi, pe șoseaua pietroasă, învăpăiată de razele de foc ale soarelui, plutonul rula întins ca un șarpe multicolor. În fața cicliștilor, muntele își înălța masa colosală: piramidă gigantică, învăluită de cețuri diafane și nori albicioși, adunați ca un nimb către pisc. Mai rămăseseră în primul pluton doar douăzeci de alergători. Încordați pe ghidoane, preocupați de efortul formidabil care-i aștepta, atacară primele serpentine ale muntelui. Printre ei se afla și Brunoy. Celor din mașina presei nici nu le venea să creadă. Și totuși Brunoy era acolo, în față, cu așii cursei. Bătrînul făcuse un efort supraomenesc să nu piardă contactul cu fruntașii. Se gîndea că în acest fel cel puțin fiul său nu va încerca decepția de a-l vedea în coada plutonului.

Pe neașteptate Maillefer se apleacă la schimbătorul de viteză și demară, ridicîndu-se din șa. De la începutul cursei acest Maillefer, un superb atlet de 26 de ani, suplu și viguros, ca turnat în oțel, domina cu autoritate întrecerea. Se părea că nimeni nu va cuteza să-l înfrunte, disputîndu-și cu acest matador al bicicletei trofeul Galibierului. Din cîteva pedale zdravene, Maillefer luase un avans de 20 de metri, apoi de 40 și ceilalți îl priveau neputincioși, cum se duce „en danseuse", pe panglica albă a șoselei, care încolăcea pieptul muntelui. Să te iei după ăsta e sinucidere curată, gîndeau băieții din pluton. Chiar dacă-l ajungi, la al doilea sprint tot te plantează. Dar iată că se găsește și un îndrăzneț: el se desprinde din grup, pornind cu destulă hotărîre pe urmele fugarului.

Ești nebun Tatave? — îi strigă un parizian, uluit de gestul bătrînului. Lasă-l să se ducă. Tocmai tu te-ai găsit să te bați cu el? Și pe Galibier! Vrei să te cureți? Stai cuminte cu noi, așa poate termini etapa!

Brunoy nu mai auzea însă nimic. Întreaga energie care mai rămăsese în vinele trupului său supt de efort coborîse dintr-o dată în picioare. Pedala cu spor, ca și cum etapa de abia ar fi început. Nu mai simțea oboseala, nu-l mai dureau mușchii și șalele. Gîndul că pe undeva, pe acest munte, fiul său îl așteptă îi înzecea puterile. În minte i se învîrtea un singur gînd. „Trebuie să-l învingă pe Maillefer. Trebuie să-l învingă".

Acum nu mai vedea decît tricoul galben ce se mișca în fața lui ca o mărgea și creștea apoi, devenind o țintă precisă. Mort sau viu trebuia să ajungă acest tricou galben. Brunoy se înălță din nou din șa și apăsînd cu toată puterea pe pedale mai cîștigă vreo cîțiva metri, încă un demaraj și iată-l la înălțimea roții lui Maillefer. Liderul se uită cu coada ochiului la nou venit, schițînd un zîmbet surprins și compătimitor totodată. Cei doi cicliști urcau acum unul lîngă altul. Pedalau în tăcere întorși parcă spre ei înșiși sau spre inima muntelui, cu privirile lipite de albul calcaros al șoselei. Cît a durat acest suiș chinuitor nici unul din ei nu ar putea spune. La serpentinele mai iuți se încordau gîfîind, cu ochii aproape ieșiți din orbite, făceau zig-zaguri bizare, ca doi oameni beți pe bicicletă. Duelul continua aspru, tăcut, nemilos. Deodată Brunoy auzi vocea stinsă, inumană aproape, a lui Maillefer.

— Ah, nu! E o nebunie! Nu mai pot. În ritmul acesta nu mai pot continua!

Stringînd din dinți, Brunoy apăsă mai virtos pe pedale și se duse singur.

— Hai, Tatave! Nu te lăsa! L-ai învins, ai cîștigat!

Auzind strigătele spectatorilor înșirați pe coasta muntelui, Brunoy se trezi parcă dintr-un vis. Ridicînd ochii de pe ghidon văzu banderola de pînză pe care scria cu litere mari „Galibier-Arrivée". Aruncă o privire în urmă. Tricoul galben nu se mai zărea.

În ziua aceea, în vîrful Galibierului, un băiat culcat pe fundul unei camionete, privea cu un surîs plin de fericire sosirea învingătorului.

— Nu-i așa, unchiule, spuse Jean-Claude, că tăticul este mereu cel mai mare campion ciclist?

După o povestire de Yves DUVAL,
în românește de **Ilie GOGA**